

»Vzorci oblikovanja sporočil, ali 'načini ubesedovanja', ali preprosto jezikovna raba, so del same snovi, ki tvori družbene odnose (ali kot bi raje rekli nekateri, bistveni deli izražanja družbenih odnosov). Odkrivanje principov jezikovne rabe lahko v veliki meri sovpada z odkrivanjem principov oblikovanja družbenih odnosov v njihovem interaktivnem vidiku: dimenzij, skozi katere posamezniki na različne partikularne načine vstopajo v odnose z drugimi.« (1987: 55 – prevod avtorjev)

Družbene odnose v pedagoškem kontekstu – ki smo jih v gornjem primeru opredelili kot odnos družbene bližine in približno enake družbene moči med učenci glede na učitelja, od katerega jih loči družbena distanca in bistveno manjša družbena moč – lahko spremeni izjava, kot je npr. naslednja:

(8')»Izdajalec! Zakaj te ni bilo prvo uro, kot smo se zmenili?!«

Recimo, da so se učenci dogovorili, da svojo zahtevo družno predstavijo učitelju. Na ta način so se odločili skupaj prevzeti tudi (pozitivne in negativne) posledice. Odsotnost enega izmed njih lahko v tem primeru potencialno pomeni izogibanje odgovornosti, kar ogroža kolegialne odnose. Posledično je lahko neupravičeno odsotni učenec glede na ostale učence, s katerimi je bil prej v odnosu socialne bližine in približno enake družbene moči, potisnjen v podrejeni položaj, kar mu ti lahko jasno (čeprav implicitno) sporočijo z gornjo izjavo (kar bomo podrobneje opredelili v naslednjem razdelku). Iz gornjega primera izhaja naša teza, da *prav načini komuniciranja, strategije oblikovanja izjav sooblikujejo določen tip (družbenega) odnosa*.

Posameznik kot družbeno bitje in udeleženec v komunikaciji

Predpostavke o posamezniku (kot družbenem bitju in udeležencu v komunikaciji) lahko v teoriji Brownove in Levinsona razdelimo na nadaljnje tri sklope. Prva je predpostavka o že omenjeni *integriteti, javni (samo)podobi*. Ta je utemeljena v dveh specifičnih željah/zahtevah. Želja/zahteva po neoviranem (svobodnem) delovanju, ki zadeva neoviranje teritorialne pravice, osebne lastnine, pravice do miru itd., je poimenovana negativna integriteta. Želja/zahteva po uveljavitvi, odobravanju konsistentne pozitivne (samo)podobe je poimenovana pozitivna integriteta. Izjava (8') neposredno vsebuje oba vidika ogrožanja. Neposredno in ostro vprašanje o vzroku in upravičenosti odsotnosti ogroža sogovorčevo negativno integriteto, to je